

[illegible][illegible]

de la gaza y la legión

„Druk ulotny. Pismo międzyzakładowych struktur „S”, szeregowych członków „S” oraz ich sympatyków” Białystok 1988, nr 23. Zbiory prywatne

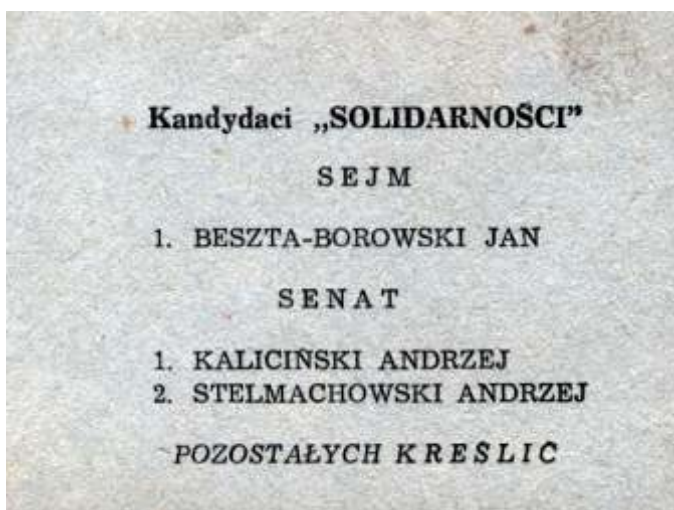
FABRYKI PRZYKŁADÓW I UCHWYTÓW

1900年

„Smoluch. Biuletyn Informacyjny NSZZ
„Solidarność” Fabryki Przyrządów i
Uchwytów” IX –XI 1988. Zbiory prywatne

Cegielka na budowę pomnika
ks. Stanisława Suchowolca.
Zbiory prywatne.

Instrukcja głosowania kolportowana
przez Komitet Obywatelski Ziemi
Białostockiej. Zbiory prywatne

Cegiełka funduszu wyborczego Komitetu Obywatelskiego. Zbiory prywatne

Deklaracja Wyborcza Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Zbiory prywatne

Solidarność

wybory '89

DOBRO WSPÓLNE

GAZETA WYBORCZA KOMITETU OBYWATELSKIEGO „SOLIDARNOŚĆ” ZIEMI BIAŁOSTOCKIEJ

Czytelnik na Fundusz Wytworczy „Solidarność” może kupić w nowych numerach wydawnictw w Skrajności, ul. Nowotki 13 pok. 108, tel. 41 22 81, 41 22 18
Biuletyn Podziemny, ul. Wierzyńskiego 3a, tel. 46 50
Hajnowski, ul. Bielska 18, tel. 23 40
Książki, ul. Sokalskiego 54 tel. 28 92
Cena subskrypcji gwarantującej wytworzyć „Dobre Wapno” i otrzymać inne materiały informacyjne.

**MOŻE JEDNAK
ICH ŻYCIE ODMIENI
SIĘ NA LEPSZE**

[illegible][illegible][illegible][illegible]

SERDECZNOŚĆ I ZAUFANIE

Hasłami na smutku pisał ANIEŻKA KALCZAKOWA na pytanie, czy jest satysfakcją a dysfunkcją wojny: przetrwała kampanie, wykonywała obowiązki żołnierki. Teraz może mieć spóke bezpodstawnie spytana: Wywodziś dla siebie z tego, że stałaś na wojnie? Nie, gdyż nie stałaś, musiałam posłuchać rozkazu i uczestniczyć w wojnie. Ten sam wątpliwość nie stanowiła jej własności. Pół. Rozumiem: została jednak na wojnie i jeździła, ponieważ przetrwała na tym trybie życia. Stwierdzenie, że wojna była wyjątkiem, nie zakładała prawa, w której

Łech Walęsu i nasi kandydaci: Jan Bęzina-Bormski, Andrzej Kaliciński, Krzysztof Jakub Putra i Andrzej Stelmachowski. Oni wiedzą jak osiągnąć to czego chcemy.

[illegible]

Pytał podziwiał Głębok myślowanych w
dziej wieści do tej pory nie było. Złoty i
kropki, jak on przypisał a słowami do
jakiejś propozycji z XV wieku, dotyczą-
cy słowami czasu. Jedno pytanie nie
ma jednak wielu bez odpowiedzi.

Indziej, to właśnie podczas spotkania — zale-
ceńców i asystentów Prof. Andrzej Kuci-
ński przypomniał jest przez wyłączenie
jego oraz jego asystentów, że powstała dla
naszego rozwiązania kontrowersja, przekony-
wania do wyboru tej. Pomagać ma w tym
całkowicie wolny, tak demokratyczny sposób

[illegible][illegible]

• *Urophycis stichopus*, a large fish with compressing irregular shadow, small pointed tubercles on the body. Body is blackish olivaceous semitransparently shining locally translucent beneath pinnules.

lowery images are relatively few, but the
poet is not prophetic, a village of
the dead.

[illegible][illegible]

PRZECIW UWŁASZCZENIU NOMENKLATURY

[illegible]

Stworzył sprawozdanie odcinając wieńce z ko-
po i kłosa na przysposobienie studentów
pod kierownictwem odcinania na naukę
głównie traw. Oni są to ludzie
ciężcy i niełatwo ich wykształcić, ale jest to
niełatwe i niełatwe.

ozone atmosferycznej przetrwał w jego jąd-
rze. Przepływy radiacyjne też przesyła do
innych sferyczaloków i makroelementów. Z
tego wynika, że światło słoneczne nie jest
tylko dla nas, ale także dla innych sfer. W
związku z tym, że światło słoneczne jest
niezmiennym źródłem energii, należy
zwrócić uwagę na jego rolę w procesach
fizycznych i chemicznych. W tym celu
należy zwrócić uwagę na jego rolę w
procesach fizycznych i chemicznych.

[illegible]

Ekstremal'nyy Pervyy posol'stvo v postol'mu koo-
pichatsiya s koly Blii "Solidarnost'" bystro
v' bezpore p'rimenitel'nyy na vostochnykh pri-
klyach voynovaniya nanyatya, p'ostanavlivaet
v' sp'etsializatsiya go na koope. Nanyatya nanyat
mianiz wysokopod' na nanyatya i koope
mianizatsiya p'rimenitel'nyy na koope.

FARMER
**WOLNY CHŁOP
NA WOLNEJ ZIEMI**

To reach business, program the dial 1 and after the tone 1 dia submitting program hands-
sels to push — JANA HEARTY BEING.

106. glomer. parkety typu prognoza, ktore wystraszakow, w trakcie podani ciastkowate upolnot Jaka kowaly - frumomkings z wyko-

Plakat wyborczy Andrzeja Kalicińskiego.
Zbiory Książnicy Podlaskiej

Plakat wyborczy Andrzeja
Stelmachowskiego. Zbiory Książnicy
Podlaskiej

Prasa opozycyjna. Zbiory prywatne

Plakat Wyborczy kolporotwany przez
Komitety Obywatelskie NSZZ
"Solidarność". Zbiory Książnicy
Podlaskiej.

Грамадзянскі Камітэт

Ліст да выбарчыкаў у справе
нацыянальных і веравызнатчых меншасцей

У Польшчы жывуць разам з намі Украінцы, беларусы, меншыя групы літоўцаў, жыхоў, славакаў, немцаў, чехаў, армян, татароў; праваслаўнымі, грэкакатолікі і хрысціянне, якія выводзяцца з Рэфармацыі. Гэта незвычайна важная і прыгожая наша спадчына даўнага Рэчыспаспалітай многіх народаў. Сёння, калі зноў будзяцца нацыянальныя надзеі, мы павінны адрадыць традыцыю талерантнасці і пазнаць у імя супольнай мінуўшчыны і будучыні.

Гэтыя людзі, якія найчасцей жывуць ад птадзёдаў сярод нас, паліцаў, нясуць аднолькавыя цяжары, перажываюць падобныя да нашых турботы і надзеі, з тым тодыкі, што яны маюць дадатковыя спецыфічныя праблемы: як у польскім асяроддзі зберагчы сваю рэлігійную і нацыянальную тоеснасць, сваю культуру, школы і святыні, як захаваць сваю годнасць не "пераапрацавацца" на паліцы і выхаваць сваіх дзяцей для ўласных нацый і цэркваў.

Памітайма аб гэтых нашых блізкіх і суайчынніках асабліва ў час пераходнай выбарчай кампаніі, нават у найбольш заўзятых не змаганнях. Знайдзіма і ўважым у гэтай кампаніі месца для годнага і належнага ім удзелу. Гэта наш людскі, маральны абавязак, які надаўна так выразна напамінае свету Свяцейшы Айцец сваім спецыяльным словам аб пазнанне нацыянальных меншасцей у практыцы. Гэта таксама наш чыста польскі палітычны абавязак: маем жа мільёны суайчыннікаў, часткова па-за нашымі сучаснымі граніцамі, якія жывуць на правах меншасцей і самі дамагаюцца ўважання іх тоеснасці і дастойных умоў грамадскага жыцця.

Шмат было ў навай супольнай гісторыі канфліктаў і ўзаемных крыўд. На жаль, жывуць яны і па сённяшні дзень. Аднак у так важнай хвіліне ставімся не дазволіць, каб гэтыя пачуцці і "рацы" ўзлілі верх над прымірэннем. Ставімся таксама не дазволіць нікому іграць на гэтых пачуццях!

Няма ў Польшчы акругі без меншай ці большай колькасці суайчыннікаў інакш нацыянальнасці або веравызнання. Нашы кандыдаты павінны ім і іх справам прысвечыць належную ўвагу. І то не тодыкі ў кандыдацкіх аб'яўках, але і ў нашай назнайтай, ужо парламентарнай працы!

Адным з важнейшых крытэрыяў сапраўдных кваліфікацый нашых сенатараў і паслоў булзе іх здольнасць пачаць у Польшчы ўмеды, сумленны і людскі прадэс пагаднення рахункаў ўзаемных він і крўд і адкрыць новы, адпаведны патрабаванням недаўскага III тысячатгоддзя пасля Хрыста, перыяд дастойнага сумнення над Віслай грамадзяні усіх нацыянальнасцей, культур і веравызнанняў.

Варшава, 27.04.1989 г.

/-/ Дэх Валонсе

dyku WKS

JAN BESZTA-BOROWSKI KANDYDUJE Z OKRĘGU BIELSK PODLASKI.

Mało jest ludzi tak zdecydowanych i niezłomnych, nawet w najtrudniejszych chwilach, jak Jan Beszta-Borowski. Może być przykładem konsekwencji i uporu w dążeniu do prawdy, sprawiedliwości i zaprowadzania rządów prawa.

Urodził się 14.XII.1936 r. w Borowskich, gmina Tu-
rośń Kościelna. Będąc w 4 klasie podstawówki napisał wy-
pracowanie na zadany przez inspektora temat: "Co nam da-
ła przyjaźń polsko-radziecka". Zeszyty zwrócono wszyst-
kim uczniom prócz jednego, a rodzice Beszty-Borowskiego
byli przesłuchiвани. Jako niespełna 17-letni uczeń Tech-
nikum Mechanizacji Rolnictwa w Białymstoku został 6 grudnia 1953 r. aresztowa-
ny przez UB za przynależność do organizacji "Białe Orły", założonej - jak się
potem okazało - przez agenta UB w celu wyłowienia i zniszczenia niepewnego ele-
mentu w tej szkole - "kuźni socjalistycznego rolnictwa". Po 3 miesiącach w poje-
dynczej celi, z głodowym wyżywieniem, Beszta-Borowski został skazany przez Woj-
skowy Sąd Rejonowy w Białymstoku na 2,5 roku więzienia za "przygotowanie do
zmiany ustroju". Znalazł się w obozie - kopalni "Kleofas", skąd został przed-
terminowo zwolniony, po skompromitowaniu metod UB przez Świątłę. Jednak piętno
"wroga ludu" nie pozwoliło Beszcie-Borowskiemu wrócić do szkoły. Wbrew zakazo-
wi ministerstwa rolnictwa został przyjęty półlegalnie do podobnej szkoły w Ka-
rolewie, k/Kętrzyna. Oczywiście zabroniono mu bliskich kontaktów z kolegami i
wspominania, że siedział i za co. Za odmowę udziału w pochodzie 1-majowym omal
nie wyleciał ze szkoły. Po maturze skierowany do POM Bartoszyce - nie zagrzewa
tam miejsca, protestując przeciw "socjalistycznym stosunkom", pijaństwu, itp.
W 1957 r. jako niepoprawny wróg ludu trafia nie do wojska lecz do kopalni
"Mieczkowice" - pracuje w modernicznych warunkach 720 m pod ziemią. Po 20 miesią-
cach wraca na wieś do rodziców, ale oto znowu konflikt. Nie pozwolił poborcom
z MO zabrać wieprza za 600 zł, zaległego podatku, który zresztą został już za-
płacony. Beszta-Borowski trafia na 8 miesięcy do więzienia. To jeszcze jeden
przykład bezprawia, powszechnego wówczas w stosunku do mieszkańców wsi, których
skazywano masowo za 20 kg tzw. "obowiązkowych dostaw" czy podatki na długie wy-
roki. Beszta-Borowski znowu pracuje w obozie, dostaje choroby wrzodowej, nie ma
jednak mowy o warunkowym zwolnieniu. Później znów w gospodarstwie rodziców,
w POM Sokółka jako monter mechanik, kolejno w "Agromie" Starosielce jako magazy-
nier, instruktor mechanizacji rolnictwa POM i kółek rolniczych.

Ulotka wyborcza Komitetu Obywatelskiego Ziemi Białostockiej. Zbiory prywatne

Ulotka wyborcza Komitetu Obywatelskiego Ziemi Białostockiej. Zbiory prywatne

Solidarność

14.V. g. 16⁰⁰

- HAJNÓWKA -
AMFITEATR

/W RAZIE NIEPOGODY - DK "GÓRNIK"

- WIEC WYBORCZY -

JAN BĘSZTA BOROWSKI

ANDRZEJ KALICINSKI

ANDRZEJ STELMACHOWSKI

Z UDZIAŁEM
ZNANYCH GWIAZD TEATRU I ESTRADY

Solidarność

Wydruk z... AMFITEATR Hajnówka

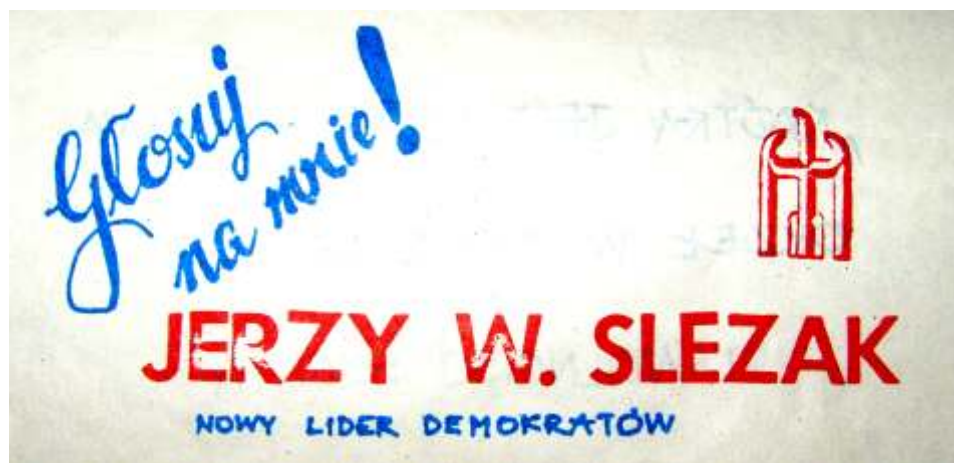
ADAM CZESŁAW

autor Kramika Regionalnego
w Kurierze Podlaskim

TO TWÓJ S E N A T O R

**ADAM CZESŁAW
DOBROŃSKI**

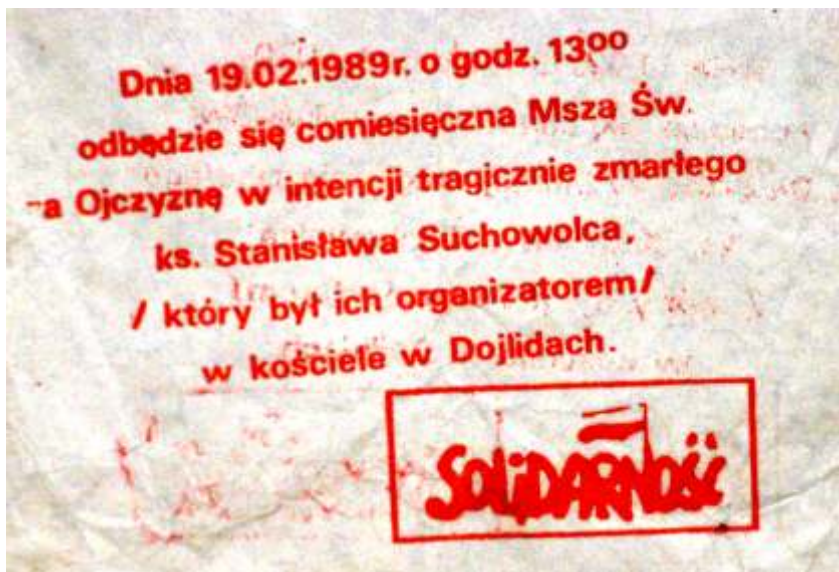
Ulotka wyborcza Adama Czesława Dobrońskiego. Zbiory Książnicy Podlaskiej

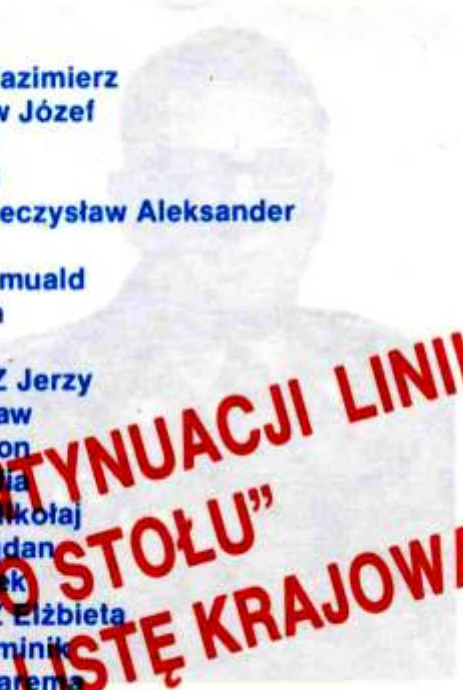
Ulotka wyborcza Jerzego Slezaka. Zbiory prywatne

Ulotka wyborcza NSZZ "Solidarność". Zbiory prywatne

Ulotka informująca o Mszy Świętej w intencji Ojczyzny. Zbiory Książnicy Podlaskiej

-
1. BAKA Władysław
2. BARCIKOWSKI Kazimierz
3. CIOSEK Stanisław Józef
4. CZYREK Józef
5. GWIŹDŹ Wiesław
6. JAKUBOWSKI Mieczysław Aleksander
7. JÓŹWIAK Jerzy
8. KABAT Marek Romuald
9. KACZMAREK Jan
10. KANIA Stanisław
11. KAWALEROWICZ Jerzy
12. KISZCZAK Czesław
13. KOMENDER Zenon
14. KOWALCZYK Zofia
15. KOZAKIEWICZ Mikołaj
16. KRÓLEWSKI Bogdan
17. LEYK Wiktor Marek
18. LECZNAROWICZ Elżbieta
19. LUDWIGZAK Dominik
20. MACISZEWSKI Jarema
21. MAKSYMUK Janusz
22. MALINOWSKI Roman
23. MIELOCH Jan
24. MIODOWICZ Alfred
25. MORAWSKI Kazimierz
26. OLESIAK Kazimierz
27. RAKOWSKI Mieczysław Franciszek
28. SIWICKI Florian
29. SZAWIEC Józef
30. SZELACHOWSKI Tadeusz
31. SZURMIEJ Szymon
32. SZYMAŃSKI Edward
33. SZYMAŃSKI Władysław
34. ŚLIWIŃSKI Stanisław
35. ZIELIŃSKI Adam

Lista krajowa kandydatów do Sejmu przygotowana na wybory 4 czerwca 1989 r.
Zbiory prywatne

Ulotka wyborcza Ewy Urszuli Gierasimowicz.
Zbiory Książnicy Podlaskiej

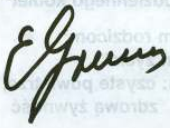
EWA URSZULA GIERASIMOWICZ

KIM JESTEM

- ☆ białostoczką,
- ☆ żoną,
- ☆ matką 12-letniego syna,
- ☆ nauczycielką — dyrektorką zespołu Szkół Odzieżowych im. Stanisława Staszica w Białymstoku,
- ☆ mam 37 lat,
- ☆ moja dewiza życiowa — „najprzyjemniejsze uczucia znajdują się w dobroczynności dla ludzi”

(St. Staszic)

CHCĘ BYĆ POSŁEM TWOICH OCZEKIWAŃ

NACZELNA ORGANIZACJA TECHNICZNA
W BIAŁYMSTOKU
STOWARZYSZENIE GEODETÓW POLSKICH

MIECZYŚŁAW KULCZAKOWICZ

KANDYDAT NA POSŁA

- ☆ ur. 1 kwietnia 1935 r. w Wałkach woj. białostockie
- ☆ mgr inż. geodezji
- ☆ zatrudniony w Okręgowym Przedsiębiorstwie Geodetyjno-Kartograficznym w Białymstoku na stanowisku zastępcy dyrektora
- ☆ Przewodniczący Rady Wojewódzkiej Naczelnej Organizacji Technicznej w Białymstoku
- ☆ kandydat bezpartyjny na MANDAT NR 34 OKRĘG WYBORCZY NR 9 W BIAŁYMSTOKU

Moją ideą jest wolność i równość wszystkich obywateli, bez żadnych ograniczeń i przywilejów.

Ulotka wyborcza Mieczysława Kulczakowicza. Zbiory Książnicy Podlaskiej

ADAM

OKRĘG WYBORCZY NR 9 MANDAT NR 32

postaw na rolnika

BABUL

Nie ma demokracji

bez chleba

Rys. A. Sadurski — „Szpilki”

NIE TRZYMAJ SIE BETONU

MOJE ATUTY OSOBOWOŚCI

- tylko 34 lata,
- niezależny materialnie i służbowo
- wierzący, uznaje prawość, sprawiedliwość, wolność i demokrację,
- zdecydowany przeciwnik miernoty i przeciętności,
- ceni kobiety jako fundament domu i rodziny,

MÓJ PROGRAM

- chcę walczyć o przewyższenie inflacji i przywrócenie polskiej gospodarce porządku i dobrobytu,
- wierzę w prawdziwy rynek, prawdziwe ceny i prawdziwą konkurencję,
- jestem przeciwnikiem podziału gospodarki na sektory własności, odróżniam jedynie dobrych i złych gospodarzy,
- uznaję, że tylko gospodarstwa rodzinne mogą zapewnić dostatek żywności.

GŁOSUJ NA MNIE

WYBORCO !

JEŻELI CHCESZ GŁOSOWAĆ NA KANDYDATÓW KOMITETU OBYWATELSKIEGO "SOLIDARNOŚĆ"

ZAPAMIĘTAJ I ZAPISZ I PRZEKAŻ INNYM !

W LOKALU WYBORCZYM OTRZYMASZ 6 KART DO GŁOSOWANIA:

• JEDNĄ KARTĘ Z NAZWISKAMI KANDYDATÓW DO SENATU.

ZOSTAW NA NIEJ NIE SKREŚLONE TYLKO DWA NAZWISKA NASZYCH KANDYDATÓW:

ANDRZEJ KALICIŃSKI
ANDRZEJ STELMACHOWSKI

WSZYSTKIE POZOSTAŁE NAZWISKA NA TEJ KARCIE SKREŚL.

• JEDNĄ KARTĘ Z NAZWISKAMI BEZPARTYJNYCH KANDYDATÓW DO SEJMU.

NA TEJ KARCIE NASZYM KANDYDATEM JEST:

JAN BESZTA-BOROWSKI NUMER MANDATU 38

WSZYSTKIE POZOSTAŁE NAZWISKA NA TEJ KARCIE SKREŚL.

• JEDNĄ KARTĘ Z NAZWISKAMI KANDYDATÓW DO SEJMU Z LISTY PARTYJNO – RZĄDOWEJ.

NA TEJ KARCIE NIE MA NASZYCH KANDYDATÓW.

TWÓJ GŁOS BĘDZIE WAŻNY NIEZALEŻNIE OD LICZBY SKREŚLEŃ, NAWET
WTEDY, GDY SKREŚLISZ WSZYSTKIE NAZWISKA NA TEJ KARCIE.

• TRZY KARTY Z NAZWISKAMI KANDYDATÓW STRONY KOALICYJNO-RZĄDOWEJ DO SEJMU.

NA TYCH KARTACH NIE MA NASZYCH KANDYDATÓW.

TWÓJ GŁOS BĘDZIE WAŻNY NAWET WTEDY, GDY NA KAŻDEJ Z TYCH
KART SKREŚLISZ WSZYSTKIE NAZWISKA.

PAMIĘTAJ ! NAZWISKA KANDYDATÓW, NA KTÓRYCH NIE CHCESZ GŁOSOWAĆ SKREŚLAJ DOKŁADNIE
LINIĄ POZIOMĄ, KAŻDE Z OSOBNA.

GŁOSUJ TAK, ŻEBY WSZYSTKIE TWOJE GŁOSY BYŁY WAŻNE.

KOMITET OBYWATELSKI
"SOLIDARNOŚĆ"

**KANDYDAT
NA SENATORA**

**WITOLD
KARCZEWSKI**

**LAT 36
INŻYNIER ROLNIK**

WIEM JAK ZAŁATWIĆ NASZE SPRAWY

- wzajemne porozumienie się wszystkich Polaków — nowy ład społeczny i gospodarczy

- pomoc rolnictwu — dostatek zdrowej żywności

- dobrze zorganizowaną pracę i sprawiedliwe wynagrodzenie

Ulotki wyborcze. Zbiory Książnicy Podlaskiej

Nasze Sprawy. Biuletyn KW PZPR w Białymstoku" 1989, nr 2.

Zbiory Książnicy Podlaskiej

SOLIDARNOŚĆ

13.05.1989 r.

godz. 19³⁰

WIEC WYBORCZY

**ANDRZEJ STELMACHOWSKI
KRZYSZTOF KUTRA**

ANDRZEJ KALICIŃSKI

**DZIEDZINIEC
PAŁACU BRANICKICH**

SOLIDARNOŚĆ

Ulotka informująca o wiecu wyborczym w Białymstoku. Zbiory prywatne

NSZZ

REGION BIAŁYSTOK

SOLIDARNOŚĆ

BIULETYN INFORMACYJNY

118 10.04.89.

"W konflikcie między władzą a ludem - rację ma zawsze lud"

JAN PAWEŁ II

WYBORY

CHLOR

Na przekór coraz to nowym trudnościom, mimo stale odnawiających się podejrzeń i niechęci, strony negocjujące przy "okrągłym stole" zaczynają zmierzać ku jakiemś porozumieniu. Jeśli zostanie ono zawarte, a coraz więcej wskazuje na to, że jednak tak, to już w pierwszej połowie czerwca odbędzie się wybory do Sejmu i Senatu. Wybory, które można nazwać quasi-demokratycznymi, bowiem generalny układ sił w przyszłym parlamencie został już ustalony: koalicja rządowa otrzyma w nim 65% mandatów, natomiast o pozostałych 35% może się ubiegać każdy, kto zdobędzie pisemne poparcie pewnej znaczącej grupy obywateli /jak dużej - jeszcze nie ustalono/. Natomiast Senat, restytuowany po prawie 40 latach, zostanie już wybrany w sposób całkowicie demokratyczny, chociaż do tej pory bardzo niejasno rysują się jego kompetencje.

Ten wyborczy układ może budzić liczne zastrzeżenia, ale z drugiej strony nie można zaprzeczyć, że jest on swoistym ewenementem tak w dziejach instytucji totalitarnych, jak i demokratycznych. Pomijając już niejasności związane z kompetencjami Senatu, w przyszłości najprawdopodobniej będziemy mieli do czynienia z Sejmem, w którym 65% mandatów faktycznie będzie pochodziło z nominacji, natomiast 35% z wolnych wyborów obywateli. Inną ciekawostką tego systemu jest fakt, że w przyszłym parlamencie partia, która przez 40 lat rządziła w sposób jedynowładczy będzie miała większość, ale nie sama, lecz w koalicji z tzw. stron-

ciąg dalszy na s. 2

Chlor - gaz o barwie żółtozielonej, cięższy od powietrza. Łatwo rozpuszcza się w wilgotnych błonach śluzowych tworząc silnie drażniący kwas chlorowodorowy /solny/. Najwyższe dopuszczalne stężenie chloru w powietrzu wynosi 0,001 mg w litrze. Działa drażniąco na błony śluzowe dróg oddechowych, powoduje kaszel i duszność. Przy dużym stężeniu może nastąpić kurcz głosi, toksyczny obrzęk płuc i zatrzymanie akcji serca.

Przecież to mogła być ostatnia noc całej mojej rodziny - mówi Teresa, matka Tomka, Basi i Karoliny. - Mieszkam zaledwie kilkadziesiąt metrów od tego miejsca, na parterze. O katastrofie dowiedziałam się dopiero z radia, osiem godzin po wypadku. Myślałam, że oszaleję, mąż w pracy, 9-letni Tomek w szkole, Basia i Karolina ze mną w domu. Z pewnością nie wiedziałam, co zrobić? Brat dziewczynki i biec po Tomka, zostawić je w domu i sama zabrać se szkołę dzieciaka... Przecież gdybym wiedziała wcześniej, nie wysłałabym go do szkoły. Na szczęście teściowa dowiedziała się wcześniej i udało jej się przedostać przez ten kordon. Zabrała dziewczynki do siebie, a ja pobiegłam do szkoły. W takiej sytuacji - proszę pani - najgorsza jest ta bezradność. Drugi raz w życiu poczułam się taka bezsilna.

Pierwszy raz - po Czarnobylu. Byłam wtedy w ciąży, miała się urodzić Karolina. Wtedy też podano komunikat z opóźnieniem. Po dwudziestym budziłam dzieci i razem z mężem tասշчыліды je do przychodni. A potem, po tem to już tylko czekałam - czy dziecko urodzi się zdrowe. Jeszcze teraz patrzę

ciąg dalszy na s. 4

NSZZ**BIAŁYSTOK**

„W KONFLIKCIE MIĘDZY WŁADZĄ A LUDEM-RACJĘ MA ZAWSZE LUD” (Jan Paweł II)

NR 178 BIULETYN INFORMACYJNY 31. VIII. 1989 r. Cena 100 zł

9 rocznica

Powstanie „Solidarności” najciszej pamięć jest z sierpiennymi strajkami na Wybrzeżu. To prawda, ale fakty należy pamiętać.

Nierozdzielnie łączyłem do fali strajków w lecie 1980 roku była wprowadzona i lipca podwyżka cen niektórych gatunków mięsa i wędlin, już tego dnia wybuchł strajk w kilku zakładach. Wiadomo, mimo ograniczenia zapowiedzianych podwyżek, już nie udało się zatrzymać strajkowej fali.

Przez cały lipiec wybuchły strajki, zawsze na tie placowkach, a dyktando protestujących zakładów niemal natychmiast wyrażały zgodę na podwyższenie zarobków.

29 lipca miało miejsce najpoważniejsze wydarzenie w tym okresie — strajkował prawie cały Łódź. Protest ten miał charakter dość luźny, ale w niektórych zakładach powołano komitety strajkowe. Władza porwała się na kilka kroków do publicznej informacji o strajkach; spełniły oczekiwania sądownicze, zobowiązań się również do przeprowadzenia nowych wyborów do rad pracowników i przeprowadzenia strajkujących.

Decydującego znaczenia nabrał dopiero strajk okupacyjny rozpoczęty 14 sierpnia w Stoczni Gdańskiej, w obronie zwolnionej z pracy Anny Walentynowicz, działaczki Włocławskich Związków Zawodowych. Na czele Komitetu Strajkowego stanął Lech Wałęsa, również działacz WZZ. Ogłoszono przywrócenie do pracy Walentynowicz i Władcy, komitet wyrażał postulat płacenia i sadzenia budowlanych penitencji ofiar Grudnia 1970 r.

15 sierpnia strajk na Wybrzeżu Gdańskim rozszerzył się na pozostałe stocznie, porty, komunikację i niektóre zakłady przemysłowe. Tego dnia władze odebrały Telewizję od stoczni Kraju, Bałtyku, w telewizji odbyły się protesty PRL, a imprezy nie robotnicze.

16 sierpnia Komitet Strajkowy Stoczni Gdańskiej większością głosów zdecydował za-

kończyć strajki po otrzymaniu od dyktando podwyżki płac. Część załogi przagnęła jednak kontynuować protest, jako solidarnościowy z pozostałymi zakładami Wybrzeża. Do Stoczni przybyli delegaci innych zakładów i wtedy utworzono Międzyzakładowy Komitet Strajkowy pod przewodnictwem Lecha Wałęsy. W tych faktach należy pamiętać początek „Solidarności”. Do Prezydium MKS weszli: obok Walentynowicz i Wałęsy, młodzi ludzie: Gwiazdowski, Bogdan Ili, Andrzej Kołodziej.

18 sierpnia przedstawiono listę wyłonionych 23 postulatów. Pierwszy z nich brzmiał: „Akceptacja niezależnych od partii i pracodawców wolnych związków zawodowych, wykluczenia z ratyfikacji przez PRL Konwencji nr 8 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej wolności związkowych”. Inne dotyczyły m.in. o prawie do strajku, wolności słowa, druku i publikacji, zaprzeczenia przedstawiania przedstawicieli wszystkich wyznań, uwzględnienia wszystkich wyznań politycznych.

Jaki przebiegł następny dzień — wtedy wstąpił. Nie bezdusznie natem satyrowali się nad rolę ekspertów, takich jak Gieremek i Marwicki, w negocjacjach z władzami, nad zagrożeniem rewolucyjnym i wewnętrznym. Sali rozmawiając strajków w całym kraju, nad analogicznymi MKS-ami w Szczecinie i Zastępie.

21 sierpnia przybyło do Gdańska konwój strajkowy pod przewodnictwem Jagielskiego. Po dwugodzinnych negocjacjach, trwających prawie 10 dni, ogłoszono tekst porozumienia. 22 sierpnia zostało ono podpisane — to senne przekazywała telewizja.

17 września odbyło się w Gdańsku spotkanie przedstawicieli regionalnych strajków nowych związków. To właśnie zapadła decyzja o stworzeniu ogólnokrajowej organizacji, opierającej się na strukturach regionalnych. Karol Modzelewski zaproponował, aby przyjęła ona nazwę Międzalnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”, taki tytuł nosił Biuletyn Strajkowy wydawany w Stoczni Gdańskiej.

(R.K.)

Solidarność i władza

Życie polityczne w naszym kraju odlega tak zawrotno szybko, że nawet politycy solidarnościowi ujmowali społeczny refleks. Kiedy Adam Borowski, przewodniczący Komisji „wasi petytywni, nasz premier”, uwięziony liderów Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego odrzucił jego głoszącego, że przedwczesny lub nieaktualny. Profesor Gieremek, na przykład, z pewną dezorientacją wyrażał się początkowo o „Solidarności”, która powołała się na „Solidarność”, odmawiając projekt „naszego premiera”. Jego „prywatny pogląd pana szlachetka”. To wybranie Kiszczaka i Kazania się ze posłaz szlachetka nie był tak bardzo chybiący, chociaż na pewno był, jest i będzie wysoce ryzykowny. Gdyby jednak doceniono istnienie politycznej subtelności, gdyby rozpoznano pertraktację z Jaruzelskim przed powołaniem go na urząd prezydenta, gdyby powołano społeczeństwo i władzy wyrażnie, że jest się gubni do przejęcia rządu — być może nie doszłoby do tak niebezpiecznego kryzysu rządowego. Ale wówczas Wałęsa milczał. Informantów zachodni trochę drwili komunistów, że w Polsce znowu parady wytyczył jest sprawozdanie władzy. OCP zaś, chociaż potępiał w opozycji, rysował mało zachęcające wizerunki parlamentaryzmu i „wieloletni” polityczny. Konkretnie funkcjonowanie politycznego rządu.

W takiej właśnie sytuacji pojawił się konflikt racji. Kierując się racjami politycznymi należałoby odwołując się do racji politycznych. Kierując się racjami politycznymi należałoby, budując demokrację na dłużej, nie od góry, od strony samorządów lokalnych, a trybunałowych, raczej niż od strony rządu, centralnej władzy wykonawczej. Jedyni słowem, racja polityczna — jeśli widno się tak powiedzieć — odrzucała ryzyko polityczne, a znaczy bardzo, doprowadzając wizerunek rządu solidarnościowego (w kasacji z 250 i 800).

Wskazując w takich rozważaniach politycznych istniejącą pewną niejasność, dochodzi do bowiem zakładania rzecz niezapewniając, że istnieją przed nami jakieś stępnie okroś „trawienia społecznego”, który można wykorzystać do stopniowego ewolucyjnego zmodernizowania systemu państwa. Ofiś takie założenie jest złudne. Mamy do czynienia z ryzykiem prawie rewolucyjnym, naszym jest ciężki społeczeństwa uświadomić się w coraz tosternej fall strajkowej, a spalisz pozostałych, które może być przesłaniem w sprawie przeciw wycofaniu i wszystkim. A wtedy idea solidarności przestanie wytyczać, w tym samym wyrażeniu, a umysłu przez zasadę „ratuj się, kto może”.

Imnym słowem jest nadzieja, że można zmniejszyć do tak rzadko przywykły aparat administracyjny państwa szlachetkami

Clag dalej na str. 7.

Nowy etap

Rezygnacja generała Kiszczaka z powołania na premiera miała istotne znaczenie dla państwa, wiele znaczących „związków” w procesie kształtowania sytuacji politycznej w Polsce, ponieważ, którego tematu zmian stało się ostatnim wyrazem. To, że kolejny raz odnowiło się, że wchodzimy w nową epokę, że bezpowrotnie oddzieli w przeszłość pewien układ polityczny, że to, co jeszcze dwa tygodnie temu wydawało się niemożliwe, dzisiaj musi być brane pod uwagę jako realna ewentualność, w połowie sierpnia utworzenie rządu „Solidarności” w kasacji z 250 i 800 jest bowiem całkiem możliwe.

Nierozważenie takiej roli Kiszczaka oznacza zaniechanie pewnej funkcji politycznej, która w sposób wyrażony ujawnia się w porozumieniu zewnątrz, przy „czarnym stole”. Było nią przekonanie, że pa-

stwo da się zreformować niejako od wewnątrz, bez narzucenia kasty. Podstawowe instytucje rządu miały w dalszym ciągu pozostać w rękach komunistów, których reformistyczne działania miały być stymulowane i kontrolowane przez silnie niezależny, kontrolowany przez silnie niezależny system polityczny. Ostatnie przekonanie przesłaniało w obszarze najwyższych szczebli w państwie opierający się na premierze, premier pierwszy wicepremier i minister spraw wewnętrznych premiera niewątpliwie wynikały z tego, że podtrzymanie tego układu, jednak same życie bardzo podlegało negatywnie zweryfikowało jego wartość.

Dla wszystkich stało się jasne, że wobec przynależności do silnie wybranej komunistów, wobec coraz tosternej degradacji ekonomicznej społeczeństwa nie można pozwolić sobie na budowanie fałdowych kół — formuła „współczesnych” (ra-

tektura)

Clag dalej na str. 6

cena 350 zł

Tygodnik 6 Białostocki

13 12 1989

PISMO CZŁONKÓW I SYMPATYKÓW

EPILOG

str. 10-11

Mam mieszane uczucia

rozmowa ze Stanisławem Marczkiem,
przewodniczącym Tymczasowego Zarządu
Regionu Białystok NSZZ "Solidarność"

P. - Zbliżają się wybory do władz związku. Czy
będzie Pan kandydował na przewodniczącego
regionu?

S.M. - Przyznam się szczerze, że mam mieszane
uczucia. Byłoby wszystko właściwie jednym
odpowiedzi. Uważam, że po ośmioletniej kadencji
małemu mi się odpoczynek. Choć z drugiej
strony nasuwa się porównanie do 1981 roku -
ledwie zakończyła się praca organizacyjna,
przeżył stan wojenny i na dobrą sprawę
działalności właściwej nie należytem rozpocząć.
Dusił zbitym się do końca najgłębszego okresu
odtrudowy związku i mów... Ale ostateczną
decyzję podejmę dopiero w przeddzień
wyborów. Na razie jestem nastawiony na
odpoczynek.

dokończenie na str 3

2 sierpnia
1990 roku
nr

NSZZ
„SOLIDARNOŚĆ”
REGION BIAŁYSTOK

Oddajemy dziś w ręce związkowców z „Solidarności” pierwszy numer regionalnego „Dwutygodnika Związkowego”. Inicjatywa ta wychodzi naprzeciw powszechnemu zapotrzebowaniu na bieżącą informację, zdajemy sobie sprawę, że poziom naszego informatora zależeć będzie w równej mierze od wysiłków młodego i nielicznego zespołu redakcyjnego, co życzliwej pomocy ogniw Związku i poszczególnych jego członków. Krótka mówiąc, wszyscy redagujemy nasze pismo. Tylko taka forma pozwoli nam osiągnąć właściwy poziom warsztatowy z jednej strony a z drugiej pozwoli detrześć do codziennych kłopotów, potrzeb i problemów związkowców.

PREZYDIUM
ZARZĄDU REGIONU

Posiedzenie Zarządu Regionu

26 lipca 1990 odbyło się posiedzenie Zarządu Regionu. W czasie spotkania omawiane sprawę działań seccyjnych Związku. Członkowie zarządu zapoznali się z sytuacją na białostockim rynku pracy („Raport o bezrobociu” - str. 2/). Przedstawione zostały wyniki i przebieg rozmów Związku z Rządem w sprawie bezrobocia. Poruszono problem projektu ustawy „o zakładowych układach zbiorowych pracy”. Komisje otrzymały projekt tej ustawy do przedyskutowania. Zapoznane się z ostateczną wersją związkowego projektu ustawy „o związkach zawodowych”. Zarząd Regionu wystosował list do Premiera Tadeusza Mazowieckiego z prośbą o jak najszybsze powołanie doc. dr. hab. Stanisława Prutisa na stano-

wisko Wojewody Białostockiego. Uchwalono tekst peniższego stanowiska w sprawie szkolnictwa pozapaństwowego:

S T A N O W I S K O

ZARZĄDU REGIONU NSZZ „SOLIDARNIŚĆ”
REGION BIAŁYSTOK Z DNIA 26.07.1990.

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” popiera wszelkie inicjatywy związane z tworzeniem i powstawaniem szkolnictwa prywatnego i społecznego, a w szczególności szkół opartych o zasady katolickiej etyki wychowawczej.

Zarząd Regionu zwraca się do komisji zakładowych i wszystkich ludzi popierających te inicjatywy o pomoc materialną i rzeczową dla twierzących się szkół.

K. Dnia 5.07.br. dekretem Ks. Biskupa Edwarda Kisiela Administratora Apostelskiego Archidiecezji w Białymstoku zostało udzielone pozwolenie szkole założonej przez Powszechne Towarzystwo Oświatowe Edukacja Narodowa na używanie nazwy Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II.

L. W miesiącu sierpniu zostanie powołana fundacja, której celem będzie finansowe wspieranie działalności szkoły. Kontakt z fundacją: tel. 43-16-75 godz. 9-11 /pon., wt./.

41 APB 23 X 1989

NLS

FUW

BIULETYN INFORMACYJNY NR 1(5) BIAŁYSTOK

victoria?

Uf... Nareszcie Jesteśmy.
 Okazuje się, że mimo, iż oficjalnie odchodzi się od "nieśmiertelnej" idei marksizmu-leninizmu, dyalektyka nadal, być może po raz ostatni zbiera swe żniwo. Ten sam sąd, w tym samym państwie, opierając się na identycznej podstawie prawnej, po uprzednim wielokrotnym oddaleniu wniosku o rejestrację, w końcu wyraża odpowiednie przenisys, by zalegalizować działająca od dłuższego czasu organizację. Ciekawe... Jak wiele zależy od interpretacji. Mało tego, że NZS wniesano do rejestru stowarzyszeń, to jeszcze, aby nikt sobie nie pomyślał, iż stało się to z łaski czyjejs, podano w uzasadnieniu decyzji, jakoby doszukano się w tekście statutu elementów pochodzących z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, parafowane nomen omen przez PRL. Czyż nie zdumiewa w tym wszystkim pracowitość i przenikliwość sądu? Czyż nie napawa otuchą samozaparcie sędziów wertujących miesiące całe opasłe tomy kodeksów, po to tylko, by zadośćuczynić sprawiedliwości ludowej? Imporujące. Wymiar sprawiedliwości mamy zaprawdę uczciwy, rozważny i co najważniejsze niezawisły!
 Ileż jeszcze podobnych "perełek" czeka na swe odkrycie?

c.d. na str. 2

NEWS

WOJSKO OUT

Od 1981 r. trwają starania o zreformowanie szkolenia wojskowego studentów.
 dokończenie na str. 4

18.10 odbyło się spotkanie organizacji studenckich/prócz ZSMP/ oraz ciał samorządowych Fili UW.
 dokończenie na str. 2

STYPENDIA

Nadal niejasna jest sprawa rozdziału stypendiów socjalnych.
 dokończenie na str. 2

30.10.89r. w DS 2 przy ul. Lubienieckiego 3 odbędzie się Środowiskowe Kolegium Rektorów. Tematem spotkania będą sprawy socjalno-bytowe studentów białostockich uczelni.

BIULETYN strajkowy

Białystok, dn. 30.05 NZZS Nr 5.

PNIEDZIAŁEK - 4 dzień strajku

Przebywali u nas przedstawiciele NZZS-u. Zapoznali oni strajkujących ze swoim programem działania, a także przedstawili swoje stanowisko w sprawie odmownej decyzji rejestracji NZZS-u.

UCHWAŁA MIEJSKIEJ KONFERENCJI CZŁONKÓW NRS

STRUKTURY PÓŁNOCNO - WŚCHODNIEJ:

W związku z odmową rejestracji NZZS-u przez Sąd Wojewódzki w Warszawie, Miejska Konferencja członków NRS-u wyraża swój protest przeciwko tej decyzji, gdyż jest sprzeczna ona z ustaleniami "okrągłego stołu", jest sprzeczna z prawem, w obecnej sytuacji, decyzja ta nosi cechy prowokacji politycznej.

Studenci w swoich akcjach protestacyjnych nie mogą się czuć osamotnieni. To właśnie ich protesty przyczyniły się do pełnowymiarowej legalizacji "Solidarności".

Pomagamy więc natychmiastowej rejestracji NZZS-u bez ingerencji w treść statutu.

Białystok, 24.05.1989 r.

Członek Prezydium
Walenty Olszki

**Ruch
Solidarności
Młodych
Białystok**

**NASZ
GŁOS**

STYCZEŃ 1989

NR 1 / 65

**ROZMOWA Z PROF. A. STELMACHOWSKIM /B/
CZY UCIEKNIEMY? /AKA/**

TEKSTY I KONTEKSTY.

A.J. SZCZĘSNY

WERSZE

M. SENDECKI

ROZMOWA Z DOC. H. RUCIŃSKIM /RED/

BRONIĆ SOCJALIZMU.

T. KAPTURKIEWICZ

NOWE „DEKORACJE”

WESPAZJAN M.

ŁOPATOLOGICZNY SŁOWNIK NOWOMOWY

BIAŁOSTOCKI ŚLEDZIK KURIER SZKOLNY

Pismo
 Niezależnego
 Zrzeszenia
 Uczniowskiego

BIAŁYSTOK * MAJ * 1989 * nr 1

Niezależne Zrzeszenie Uczniowskie jest organizacją skupiającą młodzież szkół ponadpodstawowych. Chcemy poruszyć młode pokolenie do aktywnego działania i zjednoczyć je w dążeniu do zmiany obecnego stanu szkolnictwa. Uważamy, że szkoła nie może być zależna od jakiegokolwiek partii politycznej. Naszym celem jest neutralność ideologiczna szkoły i pluralizm organizacji młodzieżowych. Będziemy dążyć do przekształcenia samorządów szkolnych w organ prawdziwie reprezentujący uczniów. Chcemy, aby samorzady szkolne usamodzielnili się i działały zgodnie z naszymi interesami. Działalność NZU na terenie szkoły wymaga legalizacji, do której będziemy dążyć, ale nie pozwolimy przez to wypaczyć charakteru naszej organizacji.

NZU prowadzi działalność samokształceniową. Mamy bibliotekę gromadzącą książki z drugiego obiegu z zakresu historii, nauk społeczno-politycznych. Organizujemy dyskusje na tematy interesujące młodzież. Prowadzimy działalność informacyjną przez kolportaż niezależnej prasy. Wszystkie to ma pomagać młodemu człowiekowi w kształtowaniu jego osobowości.

Dotychczas NZU działa w trzech białostockich szkołach: I L.O., IV Wł L.O., VI L.O. Zapraszamy inne szkoły do współpracy. Adresy kontaktowe:

KRZYSZTOF ŁUKASZUK
 ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 4a/43
 tel. 2-50-59

ADAM MARCINKIEWICZ
 ul. Akademicka 26a/I

KAROL USAKIEWICZ
 ul. Boh. Monte Cassino 15/BI
 tel. 2-46-63

KONFERENCJA

W dniach 13-14 maja w gmachu Politechniki Warszawskiej odbędzie się II Ogólnopolska Konferencja Niezależnych Środowisk Młodzieżowych. Weźmie w niej udział delegacja NZU. Tematem spotkania będzie ocena obecnej sytuacji politycznej. W czasie obrad przedstawimy propozycję utworzenia ogólnopolskiej federacji niezależnych organizacji szkolnych. Szczegóły z konferencji w następnym numerze „Śledzika”.

O P I N I A

B I A Ł O S T O C K A

Pismo Konfederacji Polski
Niepodległej
Obszar Białystok

Październik 1988 rok.

W o l n o ś ć

1
Niepodległość

O ś w i a d c z e n i e.

Dnia 9 września b.r. wystąpiliśmy do Prezydenta miasta Białegostoku z wnioskiem o przeniesienie dotychczasowej ul. Dzierżyńskiego na ul. in. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Rozpisał na tę okoliczność listy społeczne. Inicjatywa nasza została zbojkotowana przez władze Rady lokalnej "Solidarności". Zarzucano nam brak kompetencji, gdyż ulica nosiła przed wojną imię ul. Legionowej. Otóż chcemy stwierdzić, że przedwojenne geografia miasta Białegostoku jest nam doskonale znana. Wzrostłoby to nie bez kozery, gdyż:

a) ul. Piłsudskiego istniała przed wojną ok. trzech lat.
b) nie ważne jest miejsce, ważna jest idea i inicjatywa.
c) pomysł ten jest, lepiej broni nazwisko Marszałka, niż bandyty Dzierżyński.
głównie, że komus wyraźnie chodzi o zacementowanie jego pamięci....

Jednocześnie informujemy, że nasz wniosek dnia 27 września został skierowany do Zespołu do Spraw Nazewnictwa Ulic przy Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Białymstoku celem rozpatrzenia.

K A B O B S Z A R U Białystok
Konfederacji Polski Niepodległej

O ś w i a d c z e n i e.

Dnia 11 listopada 1988 roku miało siedemdziesiąt rocznicę wyzwolenia przez Polskę niepodległości. Jest to data znamienita i droga sercu każdego, kto wie, że Polakom. Apelujemy do wszystkich ludzi dobrej woli, do NSZZ "Solidarność", do wszystkich kręgów określanych na ogół jako lewicowe i prawicowe uczestnictwo w tradycyjnych w tym dniu uroczystościach, jakie dotychczas miały miejsce przy Grobie Nieznanego Żołnierza na Cmentarzu Wojakowym. Prosimy swym przywiązaniem, że jesteśmy Polakami, że pojęcie strachu jest nam obce.

K A B O B S Z A R U Białystok
Konfederacji Polski Niepodległej

O d p o w i e d z i e.

Niniejszym informujemy, że od tego numeru nie jesteśmy już pismem Grupy Skonfederowanej PODŁASIE KPN, lecz stanowimy organ prasowy Konfederacji Polski Niepodległej Obszar Białystok. Gwoli wyjaśnienia informujemy, że dnia 9 października b.r. mocą suwerennej decyzji Grupa Skonfederowana na PODŁASIE uległa rozwiązaniu. W jej miejsce powstało Kierownictwo Akcji Bieżącej Obszaru Białystok KPN. Szefem Kabu Obszaru został wybrany i mianowany Jerzy Korolkiewicz. Nadmieniamy, że odbyło się to w obecności władz statutowych Konfederacji. Red.

R+MB NR 1

PISMO CHRZEŚCJAŃSKIEJ DEMOKRACJI ● BIAŁYSTOK

Grudzień 1990r.

JAK PRZEŁAMAĆ MUR

Upadek systemu komunistycznego w Polsce staje się nieodwracalnym faktem. PZPR i jej satelickie ugrupowania w pośpiechu odrzucają dotychczasowy bastion ideologiczny, zadziwiając przy tym swą elastycznością i zdolnością dostosowania się do nowych warunków. Obecne rozwiązania mają charakter przejściowy. Daje się zauważyć, że Obywatelski Klub Parlamentarny, skupiający ludzi o różnych orientacjach, podlega coraz wyraźniejszemu podziałom politycznym.

Fatalna sytuacja ekonomiczna sprawia, iż aktywność nielicznych grup napotyka na mur społecznego milczenia. Nie istnieje żaden masowy ruch polityczny będący w stanie wyrwać nasz kraj z mroku epoki totalitaryzmu. W terenie nadal dominuje partyjny aparat, a władzę sprawują ludzie z nomenklatury. Ten swoisty sojusz komunistów z "Solidarnością" przyczynia się do przedłużenia agonii dotychczasowego systemu. Wrażenie to pogłębia apatię i tak już zmęczonego codziennymi dolegliwościami społeczeństwa. Bierność staje się najgroźniejszą chorobą społeczną. Po przekroczeniu pewnej granicy może to jednak przerozdzic się w ogromną siłę, zdolną zmieść z powierzchni dotychczasowy układ wraz z jego elitami władzy.

Czynnik ten braliśmy pod uwagę przystępując do organizowania w Białymstoku partii politycznej. Z istniejących już w Polsce ugrupowań wybraliśmy chrześcijańsko - demokratyczne Stronnictwo Pracy. Partia ta za podstawę ładu społecznego uznaje zasady chrześcijańskie, pozostając jednak strukturą niezależną od Kościoła. SP może więc zresztać ludzi różnych wyznań, a także osoby niepraktykujące, które uznają te zasady.

Istotne znaczenie ma historyczna nieskazitelność Stronnictwa Pracy, które w latach 1944-1946 nie przystąpiło - pomimo nacisków do współpracy z komunistami. Poddane zaś represjom zawiesiło swą działalność. Obecny proces jest więc reaktywowaniem tej partii. Nawiazaniu do tradycji towarzyszy jednak tworzenie nowego aktualnego programu i poszukiwanie koncepcji politycznej dotyczącej przyszłości Polski.

Argumentem przemawiającym za SP jest również istnienie na Zachodzie silnych i często sprawujących rządy partii chadeckich. Doprowadziły one swe kraje do wysokiego stopnia rozwoju cywilizacyjnego i do materialnego dobrobytu. Partie te o ogromną życzliwością przyjął do swego grona Stronnictwo Pracy. Ta międzynarodowa solidarność chadecka może być wielce pomocna Polsce w najbliższej przyszłości.

3-4 PODLASKI BIULETYN KRAK INFORMACYJNY

BIELSK - LUBLIN

ROK I

PAŹDZIERNIK - LISTOPAD 1989

WYBORY NA PODLASIU

Bez wątpienia wydarzeniem dzięki któremu rok 1989 zapisał się w dziejach Polski jako przełomowy były czerwcowe wybory do Zgromadzenia Narodowego. W założeniu miały to być pierwsze od 1947 r. wybory w których wystąpiłby opozycja, lecz ostateczne następstwa tej decyzji „okrągłego stołu” zaskoczyły wszystkich. Faktycznym skutkiem wyborów stała się diametralna zmiana sytuacji politycznej w Polsce, a właściwie niemal jej opóźnienie. Wybory odegrały ważną rolę z powodu jednego powodu - dzięki nim nastąpiła wielka (ale krótkotrwała) erokcja aktywności społecznej, ludzie uwierzyli, że właśnie od nich zależy w tej chwili wszystko.

Na Podlasiu wybory wręczające były o jeszcze jeden aspekt - narodowościowy. Podlasie, a nawet szerzej - woj. białostockie, jest przecież największym w PRL skupiskiem mniejszości narodowych. W kontekście podlaskim znaczenie wyborów polegało przede wszystkim na pobudzeniu aktywności politycznej mniejszości narodowych. Podlasie nie było jedynym regionem, zakończenie na

gdzie kandydowali przedstawiciele mniejszości narodowych (np. w 2 województwach, poza Podlasie, kandydowali przedstawiciele mniejszości ukraińskiej - Ostryn, Przemyśl, a w woj. suwalskim kandydował nawet przedstawiciel Litwinów), lecz to fakt ten miał znaczące konsekwencje w trakcie całej kampanii wyborczej. Świadczą o tym chociażby liczba kandydatów deklarujących swoje związki z mniejszościami, na Podlasiu było ich aż 516. Czyli, 5 Janów, 5 Białym, 5 Martyniuk, 5 Mironowicz i 5 Prawd.

Formalnie dla mniejszości narodowych na Podlasiu wybory zakończyły się klęską. I nie miał tu właściwie znaczenia fakt rozbięcia głosów w przypadku mandatu nr 38, nie uzyskali one swego przedstawiciela w parlamencie. Ipoza E. Czykwinem, występującym jednak jako przedstawiciel jednej z partii koalicyjnych - UChS, a nie wprost jako przedstawiciel mniejszości. Wymień można 3 czynniki, które zapewne spowodowały taki właśnie wynik wyborów na Podlasiu. Za pierwszy i najistotniejszy należy uznać taki, a nie inny podział woj. białost.

Mapa i Podział woj. białostockiego na okręgi wyborcze i rejon

Zjazd RUCHU

Najważniejszym wydarzeniem w tym politycznym Ukrainy w tym roku będzie z pewnością Zakończycielski Zjazd Ludowego Ruchu Ukrainy na rzecz przebudowy Шляху України za nieprzysięgi, który odbył się w Kijowie w dniach 8-10 września b. r. Ruch powstał na fali tworzenia się w poszczególnych republikach ZSRR niezależnych od oficjalnych struktur społecznych i nosi podobny charakter jak litewski Sąjūdis czy fronty ludowe Łotwy, Estonii, Armenii. Początki organizowania Ruchu były bardzo trudne, napotykało to i na napotyki nadal mały opór ze strony aparatu partyjnego, który obawiał się, że wzorem republik bałtyckich, na Ukrainie również wytworzą się ten sposób alternatywna wobec KPRU dla polityczna. Gwałtowną i nie przebiegającą w środkach walkę z rodzajem się Ruchem podjęła niemal cała prasa republiki. Jest c. d. na str. 5

ZDANKIN I BURMAKA NA PODLASIU

W dniach 12-14 VIII, na zakończenie swego pobytu w PRL, odbyli po Podlasiu tournée Wsłój Zdankin i Maria Burmaka. Organizatorem koncertów było Ukraińskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne. Tournée było zakończeniem nie tylko dla publiczności, ale również dla organizatorów, gdyż informacja o takiej możliwości dotarła na Podlasie na 3 dni przed pierwszym koncertem. Miało to różnie, czasem zabawne, konsekwencje. Np. M. Burmaka, nie z własnej woli, występować jako „M. Burmaka” - po prostu, gdy przez telefon podawano jej nazwisko była zła słyszalność, no i tak trąbiło to na plakaty.

Ogółem odbyło się 7 koncertów, każdy był inny, miał swoją atmosferę. Pierwszym koncertowym dniem była sobota, c. d. na str. 4

„CZERWONA RUTA”

„Jeszcze do niedawna legenda czy młota, baka była nasza historia, wygoniona z podziemników, szkół. Tylko w tajemnicy marzył o festiwalach piosenki. A tym czasem jego Królestwa Młot Słagier wyszedł do światła. Piosenki ukraińskiej nie było słychać z radionami, w telewizji, w kinie, w prasie, w przelotnych konkursach i festiwalach. Obumierała tradycja Piosenki prosta o rozumek...” (z pierwszego numeru festiwalowej gazety). Sytuacja ukraińskiej piosenki w ostatnich dziesięcioleciach była tragiczna - została ona skazana na zagładę. Dopiero ostatnio pojawiają się pierwsze symptomy odrodzenia. Jednym z nich jest I Republikański Festiwal Współczesnej Piosenki Ukraińskiej i Pop-music „Hepona pyra”, który odbył się w dniach 18-24 września w Czerniowcach.

Za nagrę festiwalu wzięto tytuł nierzwyk. c. d. na str. 5

Mięso 500 g 1989-8	Mięso 300 g 1989-8	Mięso 300 g 1989-8	Mięso 300 g 1989-8
M-1			Mięso 200 g 1989-8
Rezerwa 3 1989-8	Wol., Ciel. z kością 300 g 1989-8	Wol., Ciel. z kością 400 g 1989-8	Mięso 200 g 1989-8

Kartki na mięso z sierpnia 1989 r. Zbiory prywatne

OŚWIADCZENIE

Regionalna Komisja Wykonawcza NSZZ "Solidarność" Region Białystok wyraża głębokie zaniepokojenie odmową rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Decyzja ta pozostaje w wyraźnej sprzeczności z ustaleniami "okrągłego stołu" i stanowi krok wstecz na drodze do oczekiwanych przez całe społeczeństwo przemian.

Podjęcie w tej sytuacji strajku okupacyjnego przez studentów uczelni białostockich jest zrozumiałą formą obrony naturalnego prawa do wolności zrzeszenia się i musi spotkać się z naszej strony z pełnym poparciem. Wybieramy tę decyzję nie tylko jako akt detracacji w obronie słuszných praw, ale także jako przejaw odpowiedzialności za przyszłość polskiej nauki i oświaty - zawsze ściśle związanej z wolnością i niezależnością.

RKW NSZZ "Solidarność", zgodnie z oświadczeniem Lecha Wałęsy stwierdza, że nie odstąpi od żądania legalizacji Niezależnego Zrzeszenia Studentów i do czasu rejestracji będzie służyć mu stosowną pomocą.

Białystok, 26.04.1989 r.

za RKW NSZZ "Solidarność"
Region Białystok

Stanisław Marczyk
przewodniczący

Oświadczenie Stanisława Marczyka -
Przewodniczącego Regionalnej Komisji
Wykonawczej w Białymstoku. Zbiory
prywatne

Solidarność

9 stycznia 1990 r. rozpoczęła się okupacja budynku KW PZPR przez białostockich studentów .
Fot. Grzegorz Dąbrowski. Zbiory Grzegorza Dąbrowskiego

OBYWATELSKI

KOMITET

WYBORCZY

Solidarność
w Białymstoku

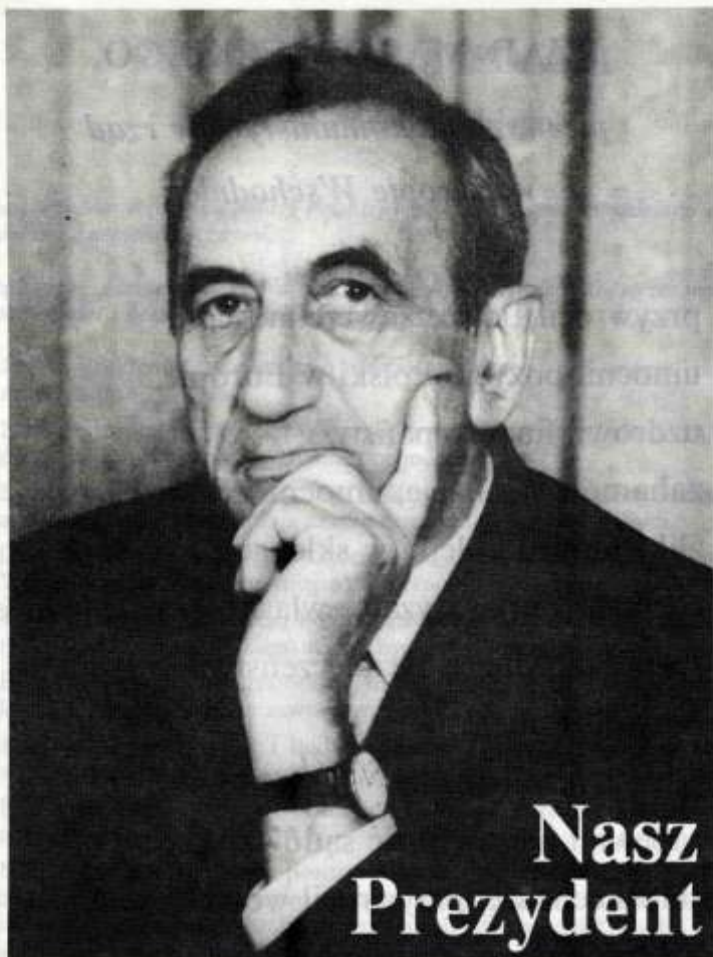
LISTA NR 5

OKRĘG NR 3

1. Jan Kwasowski
2. Olgierd Skalski
3. Leszek Sadowski
4. Lech Rutkowski
5. Józef Zalewski

1. Odszukaj na karcie do głosowania naszą listę !
2. Przy wybranym, tylko jednym nazwisku z tej listy postaw znak X.
3. Nic nie skreślaj !
4. Głosując na jednego z nas, głosujesz na wszystkich kandydatów Obywatelskiego Komitetu Wyborczego "Solidarność" w naszym okręgu !!!

Dziękujemy

*Chcę bronić prawa z narodem
Polski wolny, samowolny i bezpieczny –
Polski, z którą będziemy dzielić
Tadeusz Mazowiecki*

Plakat wyborczy Tadeusza Mazowieckiego. Zbiory prywatne

ZW PSL
BIAŁYSTOK

ZASOBNA
WIEŚ

SYTE
MIASTO

BOGATA
POLSKA

25 listopada 1990

ROMAN BARTOSZCZE

PREZYDENTEM RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**POWIEDZ OJCU, BRATU, SIOSTRZE,
NIECH GŁOSUJĄ NA BARTOSZCZE!**

Plakat wyborczy Romana Bartoszcze. Zbiory prywatne

POROZUMIENIE CENTRUM

02-508 Warszawa, ul. Puławska 41
tel. 49 82 34, FAX: 388981

LECH WAŁĘSA NA PREZYDENTA !

Apel wyborczy Porozumienia Centrum

Każdy z nas marzył, aby żyć w wolnej Polsce. Kiedy w 1980 roku wydawało się, że dzieli nas od niej tylko krok, przyszedł stan wojenny i wielu straciło nadzieję. Ale Solidarność trwała, przypominając o wiosnie, która kiedyś będzie nasza.

Ile tej pewności i wiary dawał Solidarności Lech Wałęsa ? Jego nazwisko znał cały świat, ale dla Polaków był zawsze jednym z nas. Każdy z nas mógł być Wałęsą. Ale Lech jest tylko jeden.

Kiedy głosowaliśmy w czerwcu 1989 na wolną Polskę, na Solidarność, Lech Wałęsa ręczył za naszych posłów i senatorów. Nie wszyscy zobaczyli w Polsce, która wstała zza okrągłego stołu Najjaśniejszą Rzeczypospolitą. Stare wymieszane z nowym psuło smak zwycięstwa. Obawa przed niepewnym jutrem zagościła w wielu rodzinach. Czy stać nas jeszcze raz na solidarny zryw aby dogonić świat ?

Wolność to nie tylko podetrze, którym się lżej oddycha, to także ciężar odpowiedzialności. Odpowiedzialności, która ciąży zwłaszcza na tych, którym naród zaufał. Wałęsa mógłby zdjąć z siebie to brzemie, przestać być symbolem i stać się "osobą prywatną". Niektórzy uważają, że zrobił już swoje i powinien powrócić tam skąd wyszedł - do stoczni.

Nie zgadzamy się, uważamy, że Wałęsa nie ma prawa uchylać się od służby publicznej. Jest Polsce potrzebny. Jest potrzebny właśnie teraz, kiedy mamy szansę, na którą czekaliśmy 45 lat, kiedy możemy po raz pierwszy wybrać w wolnych wyborach Głowę Państwa - pierwszego obywatela Rzeczypospolitej. Niech zostanie nim człowiek, który nie zawiódł, który prowadził nas w długiej walce o odzyskanie wolności !

Lech Wałęsa jako Prezydent wszystkich Polaków to :

- przyspieszenie demokratycznych przemian w kraju,
- przekreślenie grubej kreski,
- oddanie sprawiedliwości tym, którym ją zabrano
- otwarcie przyszłości dla wszystkich, którzy chcą ją współtworzyć razem z nami,
- Polska wierna sobie i Europie.

Rozpoczynamy kampanię "Lech Wałęsa na Prezydenta". Doświadczenia ostatnich miesięcy pozwalają żywić obawę, że nasz dostęp do środków masowego przekazu może być ograniczony. Niech więc kampania na rzecz Lecha Wałęsy toczy się w milionach polskich rodzin, wśród kręgów przyjaciół, w miejscach pracy i zamieszkania. Wybierając Lecha Wałęsę wybieramy Rzeczypospolitą na miarę naszych oczekiwań.

Wspólnie możemy to zrobić!.

KOMITET WYBORCZY LECHA WAŁĘSY POROZUMIENIA CENTRUM rozpoczyna zbiórkę funduszy. Wpłaty prosimy kierować : X Powszechna Kasa Oszczędności Bank Państwowy w Warszawie nr 1603-550550-132 z dopiskiem " Komitet Wyborczy Lecha Wałęsy Porozumienia Centrum".

Warszawa, 1990.10.07

**KOMITET WYBORCZY
Lecha Wałęsy
POROZUMIENIA CENTRUM**

Plakat wyborczy Lecha Wałęsy. Zbiory prywatne